

LOOD-lijst: Leergebied overstijgende onderwijsdoelen lijst: voorbeelden van abstract naar concreet doel

LEREN LEVEN: Deze doelen vallen op bij samenwerkend leren zoals project, toneel spelen en teamsporten maar zijn bij elke leeractiviteit van belang

1 Zelfvertrouwen, zelfstandigheid en zelfverantwoordelijkheid	Voorbeelden: Concreet persoonlijk procesdoel voor maximaal 6 weken: waarbij, wanneer, wat, hoe
1.1 Ik vraag op tijd hulp, maar probeer wel eerst zelf	<i>Bij een verplicht werkje probeer ik het eerst zelf en lukt het niet, dan vraag ik het aan mijn schoudermaatje</i> <i>Elke rekenles vraag ik op tijd om hulp, maar probeer het eerst wel zelf.</i>
1.2 Ik wacht met praten tot ik aan de beurt ben	<i>Bij het kringgesprek steek ik een vinger op als ik iets wil zeggen en wacht op mijn beurt</i> <i>Bij het kringgesprek steek ik een vinger op als ik iets wil zeggen en wacht op mijn beurt</i>
1.3 Ik zie kritiek als een tip om iets beter aan te kunnen pakken	<i>Als ik bij puzzelen een tip krijg dan probeer ik die eerst uit.</i> <i>Als ik een tip krijg lees ik die rustig en bedenk of ik met die tip echt iets beter kan doen</i>
1.4 Ik vind fouten maken geen probleem, van fouten leer ik (≠perfectionisme)	<i>Als je verdrietig bent dat iets niet lukt, voel dan het geluks-steentje in je zak en bedenk: door proberen ga je leren!</i> <i>Elke dag schrijf ik één fout op waarvan ik wat geleerd heb (met de verbetering)</i>
1.5 Ik maak van niet helpende gedachten helpende gedachten	<i>Als ik bij strikken denk "dit kan ik niet" zeg ik tegen mezelf: rustig: luister naar de uitleg & probeer</i> <i>Als ik bij rekenen denk "dit kan ik niet" zeg ik tegen mezelf: rustig: luister naar de uitleg & probeer</i>
2 Samenwerkingsvermogen	Voorbeelden: vertaald naar waarneembaar gedrag om vrijblijvende evaluatie te voorkomen:
2.1 Ik ben aardig en behulpzaam voor anderen	<i>Op 'vriendjesdag' ga ik naar een kleuter die alleen staat op de speelplaats en vraag of hij/zij met mij wil spelen.</i> <i>Elkedag ga ik naar een kind dat alleen staat op de speelplaats en vraag of ze/hij met me wil spelen</i>
2.2 Wij verdelen samen de taak in eerlijke stukken	<i>Voor we beginnen in de bouwhoek maken we samen afspraken over de materialen. (of wat je gaat bouwen)</i> <i>Voor we samen met het project beginnen maken we eerst een lijstje van wie wat gaat doen</i>
2.3 Er is bij mij evenwicht tussen nee zeggen en toegeven	<i>Bij de constructiehoek ben ik een keer de 'baas' en een andere keer de ander.</i> <i>Als we bij projectwerk samen een plan maken, zeg ik het eerlijk als ik het er niet mee eens ben</i>
2.4 Er is bij ons evenwicht tussen overleggen en ieder voor zich werken	x <i>Bij projectwerk spreken we af dat we minstens een kwartier alleen werken</i>
2.5 Er is bij mij evenwicht tussen mezelf zijn en mezelf aanpassen in de groep	Zie 2.3 <i>Bij projectwerk Ik doe niet steeds moeilijk, maar als ik het er echt niet mee eens ben zeg ik dat eerlijk</i>
2.6 Ik geef anderen geen kritiek maar echte tips en echte tips	<i>Na een presentatie bedenk ik een tip bij het aandachtspunt van het kind dat presenteerde</i>
3 Communicatievermogen Gehoord, gezien en begrepen worden	Voorbeelden:
3.1 Ik laat mijn mening duidelijk weten, zonder te opdringerig te worden	<i>Als ik de praatstok heb laat ik horen wat ik over het onderwerp weet. Het is niet erg als ik een keer niets weet.</i> <i>Elke week geef ik in het kringgesprek minimaal één keer mijn mening met argumenten.</i>
3.2 Ik lees en/of luister zo precies mogelijk zodat ik de kern begrijp	<i>In het weekendtafelgesprek op maandag luister ik goed zodat ik kan navertellen wat de ander heeft verteld.</i> <i>Bij begrijpend lezen kijk ik of ik met regels uit de tekst mijn antwoord kan bewijzen</i>
3.3 Ik schrijf leesbaar en foutloos, ik heb oog voor hoe mijn werk eruit ziet	<i>Bij voorbereidend schrijven kijk ik hoe ik het de vorige keer heb gedaan en probeer het weer iets mooier/ beter te doen.</i> <i>Voor ik mijn taalwerk inlever laat ik mijn spelmaatje kijken of er nog spelfouten in zitten</i>
3.4 Ik spreek duidelijk zodat de hele klas me verstaat	<i>Ik praat bij mijn boekbespreking zo hard dat iedereen mij kan horen.</i> <i>Ik oefen thuis mijn projectpresentatie totdat ik hard genoeg praat</i>
3.5 Ik vertel begrijpelijk en in eigen woorden* (gedachten. conclusies, e.d.)	x <i>Voor ik naar de volgende dia van mijn presentatie ga, stel ik een vraag om te kijken of ik duidelijk was</i>
3.6 Ik merk dat klasgenootjes mij vaak niet begrijpen, daar vraag ik hulp bij	<i>Als ik bij het spelen ruzie krijg vraag ik hulp aan de juf</i> <i>Als ik mijn spreekbeurtje oefen vraag ik mama of ik alles duidelijk genoeg uitleg</i>

LEREN LEREN: Deze doelen vallen op bij rekenen, taal en lezen, maar zijn bij elke leeractiviteit van belang

4 Oplossingsvermogen & ICT aanpakken kennen en gebruiken	Voorbeelden: concreet persoonlijk doel voor maximaal 6 weken: waarbij, wanneer, wat, hoe
4.1 Ik gebruik een handige aanpak bij beantwoorden meerkeuzevragen	<i>Bij puzzelen werk ik van buiten naar binnen</i>
4.2 Ik gebruik verschillende aanpakken voor samenvatten (Bijv. mindmap, conceptmap)	<i>Bij de Citotoets bedenk ik eerst zelf wat het goede antwoord is en dan kies ik pas</i>
4.3 Ik kies uit verschillende aanpakken bij lastige rekenopdrachten (Bijv. Kangoeroe)	<i>Bij knutselen (constructie, boetseren of schilderen) kies ik wat de beste manier is</i> <i>Bij projectwerk maak ik een mindmap van wat ik al weet en wat ik erbij leer in een andere kleur</i> x
4.4 Ik heb een handige aanpak bij het van buiten leren (Bijv. spelling en tafels)	<i>Bij het maken van vraagstukjes gebruik ik kladpapier (en doe niet alles uit mijn hoofd)</i> x <i>Ik oefen de open en gesloten lettergrepen met Taalblobs</i>
5 Organisatievermogen Eerst denken dan doen: plannen maken	Voorbeelden: vertaald naar waarneembaar gedrag om vrijblijvende evaluatie te voorkomen:
5.1 Ik houd mijn tafel, kastje en mijn map opgeruimd	<i>Bij het plakjesje leg ik het papier wat ik niet gebruik terug in de bak en mijn plakwastje leg ik op het plakzeiltje.</i> <i>Als een les afgelopen is doe ik de blaadjes die ik geschreven heb op de goede plek in mijn map</i>
5.2 Ik ben op tijd klaar en ik breng mijn spullen op tijd mee	<i>Als ik een werkje uit de kast doe, kies ik een plekje waar ik goed kan werken zodat ik op tijd klaar ben.</i> <i>Ik maak elke week een planning voor rekenen op mijn weektaakblad</i>
5.3 Ik verdeel mijn werk in stappen en ik houd me aan die stappen	<i>Bij het vouwen bedenk ik goed hoe ik moet beginnen en volg de voorbeelden die op tafel liggen.</i> <i>Voor ik met projectwerk begin maak ik een lijstje met de stappen die ik moet zetten</i>
5.4 Ik houd me aan afspraken, ik doe wat ik beloof	<i>Bij het knutselen gebruik ik niet teveel lijm en ruim alles netjes weer op</i> <i>Bij projectwerk zeg ik waar ik voor zal zorgen en daar zorg ik ook op tijd voor</i>
6 Doorzettingsvermogen en oefenbereidheid	Voorbeelden:
6.1 Als een taak niet lukt geef ik niet op: ik probeer (later) een andere aanpak	<i>Als het strikken niet meteen lukt probeer ik het in een andere werkles nog eens.</i> <i>Elke dag kies ik één som die ik de volgende dag opnieuw goed probeer op te lossen</i>
6.2 Ik oefen de rekentafels (+,-,x,:) en cijferen en ben er daarom snel in	<i>Ik puzzel vaak en neem steeds moeilijke puzzels en daarom word ik er steeds sneller en beter in!</i> <i>Elke dag oefen ik 10 minuten de deeltafels met rekentoppers.nl</i>
6.3 Ik oefen woordjes (lezen, spelling, Engels, e.d.) en onthoud ze zo goed	<i>Ik doe goed mee met het aanleren en herhalen van versjes en liedjes want daardoor kan ik ze goed onthouden.</i> <i>(Zo ook bij kleuren- en vormenleerspelletjes, cijfers, letters enz.)</i> <i>Als ik woordjes moet leren maak ik briefjes en kijk welke ik al ken en welke nog niet</i>
6.4 Ik oefen ook thuis (topografie, presentatie, muziekinstrument, e.d.)	<i>Ik laat de versjes en liedjes die we op school leerden ook thuis horen aan ... (bijv. vader, moeder, oma, opa)</i> <i>Als ik een topografieopdracht heb oefen ik thuis elke dag 5 minuten en laat me daar mam overhoren</i>
6.5 Voor ik mijn taak inlever controleer ik of ik nog iets verbeteren kan	<i>Voor ik klaar ben met mijn tekening kijk ik wat ik nóg mooier kan maken.</i> <i>Voor ik mijn verhaal inlever kijk ik wat ik nog verbeteren kan</i>
6.6 Ik vraag om moeilijker werk als mijn opdrachten te eenvoudig zijn**	<i>Als mijn puzzel te gemakkelijk is vraag ik (of pak ik zelf) een moeilijkere.</i> <i>Als ik te gemakkelijk rekenwerk krijg vraag ik aan de juf ander rekenwerk</i>

LEREN DENKEN: Deze doelen vallen op bij onderzoekend en ontwerpnd leren, tekenen, project en verhalen schrijven, maar ze zijn bij elke leeractiviteit van belang

7 Analytisch en kritisch denkvermogen: onderzoeken	Voorbeelden: concreet persoonlijk procesdoel voor maximaal 6 weken: waarbij, wanneer, wat, hoe
7.1 Ik bedenk onderzoekbare vragen (ook filosofische) Ik bedenk hoe ik het antwoord kan vinden op mijn vraag en doe vooraf een 7.2 voorspelling (hypothese) Ik ken en gebruik de stappen van onderzoekend leren (Bijv. WKRU) 7.3 Ik gebruik meerdere (digitale) bronnen en ontdek zo als iets niet klopt	<i>Als we beginnen met een thema, bedenk ik wat ik graag over dit onderwerp wil weten en laat dat de juf opschrijven.</i> <i>Als we bij geschiedenis met een nieuw onderwerp beginnen bedenk ik daar zelf lastige vragen bij</i> <i>Voor ik ga zoeken naar het antwoord bedenk ik wat het antwoord zou kunnen zijn (voorspelling)</i> <i>Om het antwoord op lastige geschiedenisvragen te vinden gebruik ik de 7 stappen van onderzoek</i> <i>Ik ga mijn vraag aan meerdere mensen stellen. Als ik het zelf kan onderzoeken gebruik ik mijn ogen, oren, neus, handen en soms mijn mond. (Bijvoorbeeld: met welk soort zand kun je het beste bouwen)</i> <i>Als ik denk een antwoord te hebben gevonden, zoek ik of er een website is die iets anders zegt</i>
8 Creatief en kritisch denkvermogen: ontwerpen	Voorbeelden: vertaald naar waarneembaar gedrag om vrijblijvende evaluatie te voorkomen:
8.1 Ik brainstorm samen met de andere kinderen van de klas met de denksleutels (SWV 3006) 8.2 Ik werk volgens de 6 denkstappen van Bloom 8.3 Voor ik iets ga maken bedenk ik wat ik nodig heb en hoe ik het ga aanpakken Ik ken en gebruik de stappen van ontwerpnd leren (bijv. O O Techniek)	<i>We bedenken samen vragen bij het thema met behulp van de denksleutels.</i> <i>Bij het begin van een project gebruik ik de denksleutels om veel vragen te kunnen bedenken</i> <i>x</i> <i>Bij het begin van een project gebruik ik de stappen van Bloom om goede onderzoeksvragen te vinden</i> <i>Voor ik begin noem ik op: Wat weet ik nu? Waar moet ik goed op letten? Wat heb ik nodig? Hoe ga ik het doen?</i> <i>Als ik een maakopdracht krijg gebruik ik de 7 stappen van ontwerpnd leren</i>
9 Reflectievermogen Je sterke en zwakke kanten kennen en feedback	Voorbeelden:
9.1 Ik bedenk na afloop of ik ook echt iets geleerd heb 9.2 Ik ken mijn sterke punten en werkpunten en werk aan de laatste	<i>Ik zeg tegen de juf welke top of tip ik het beste vond en zij schrijft het dan voor mij op. Ik maak er een tekening bij</i> <i>Na een presentatie bekijk ik de top en tipblaadjes die ik kreeg en kies de beste om op te plakken en te bewaren</i> <i>Voor ik aan een project begin vul ik het 9 talenten strook/vierkant in met oranje, groen en geel</i>

Betekenis kleuren letters:

Zwart: alleen voor de onderbouw

Groen: alleen voor midden- en bovenbouw

De voorbeelden voor de onderbouw komen van onderbouw collega Ans van Nuland.